

Okoloporodowe uszkodzenie splotu ramiennego - co robić tuż po porodzie?

Uszkodzenie splotu ramiennego - dziecko ma poważny niedowład kończyny górnej. W takim przypadku trzeba sobie uświadomić przede wszystkim, że uszkodzenie już się dokonało i teraz najprawdopodobniej nic nowego mu nie grozi (przynajmniej jeśli chodzi o rękę). Dalsze postępowanie wymaga wiele cierpliwości.

Bezpośrednio po porodzie trzeba zwracać uwagę na pielęgnację dziecka i układanie niedowładnej kończyny, gdyż z powodu wiotkości ramienia łatwo jest zwichnąć bark lub przygnieść tą kończynę, a dziecko nie ma możliwości wykonania ruchów przeciwdziałających temu.

Początkowo wystarczy jeśli kilka razy dziennie, np. przy każdej zmianie pieluchy, wykona się delikatnie ruchy bierne we wszystkich stawach, w tym w stawie barkowym, żeby zapobiec powstaniu przykurczów. Dla każdego stawu (bark, łokieć, nadgarstek, palce) należy wykonać po kilka ruchów prostowania i zgięcia w pełnym zakresie, czyli od pełnego wyprostowania do pełnego zgięcia. Ważny jest też ruch rotacji zewnętrznej ramienia, który uzyskujemy np. u dziecka leżącego na plecach przy ręce zgiętej w łokciu 90stopni, gdy przedramię kładziemy na podłożu. Należy go wykonać zarówno przy ramieniu przywiedzionym do tułowia jak i odwiedzionym (wyciągniętym w bok) do 90stopni.

Jeśli ruchy barku nie są bolesne, to po 2 tyg. życia można zacząć ćwiczenia i fizykoterapię pod okiem rehabilitanta. Jakie konkretnie zabiegi fizykoterapeutyczne można prowadzić - nie jestem w stanie dokładnie napisać, bo jest to domena rehabilitantów.

Rehabilitacja jest tu bardzo ważna. Na tym etapie nic innego nie jest potrzebne. W szczególności **dziecko tuż po porodzie NIE WYMAGA wykonania badania przewodnictwa nerwowego ani badania mięśni (EMG), jak również badania obrazowego splotu (MRI, mielo-TK)**. Badania te mogą jednak być potrzebne później.

W dalszej kolejności trzeba będzie zdecydować, czy dziecko ma szansę na powrót dobrej sprawności kończyny dzięki samoistnej regeneracji nerwów, czy też wymagać będzie leczenia operacyjnego. To jest kluczowa decyzja, ale tuż po

urodzeniu jest jeszcze za wcześnie, żeby to ocenić, więc trzeba trochę poczekać i wdrożyć rehabilitację.

Utrzymywanie się niedowładu kończyny górnej dłużej niż kilka tygodni po urodzeniu (około 1mż) jest wskazaniem do konsultacji w ośrodku zajmującym się chirurgicznym leczeniem uszkodzeń splotu. Najlepiej jest, jeśli ktoś, kto zajmuje się operacjami splotu ramiennego będzie miał możliwość oceny dziecka w wieku 1 miesiąca i 3 miesięcy. Wtedy łatwiej jest podjąć decyzję, niż po jednorazowym badaniu dopiero w 3 miesiącu życia.